

HELSINGBORG

2023-11-07
PLAN
DNR:00436/2023
SID 1(14)

Krisledningsplan för Helsingborgs stad

PROGRAM **PLAN** POLICY RIKTLINJER

Helsingborgs stads styrdokument

Aktiverande

syftar till förändring och utveckling

PROGRAM – anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar

PLAN – anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar

Normerande

reglerar befintlig verksamhet och vårt förhållningssätt till en given situation

POLICY – anger principer och vägledning

RIKTLINJE – anger absoluta gränser och ska-krav

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum: 12 december 2023 § 192

Dokumentets giltighet: 2023 - 2027

Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och helägda bolag

Dokumentansvarig: Stadsledningsförvaltningen, enheten för trygghet och säkerhet

Innehållsförteckning

1 Helsingborgs stads krisorganisation	4
1.1 Kommunstyrelsen leder staden vid beslut om höjd beredskap	5
1.2 Krisledningsnämnden leder staden vid beslut om en extraordinär händelse	5
1.3 Central krisorganisation inriktar och samordnar stadens krishantering	5
1.4 Lokal krisorganisation i nämnd/förvaltning och bolag	5
1.5 Verksamhetens ansvar	6
1.6 Tjänsteperson i beredskap	6
2 Central krisorganisation	7
2.1 Stadsdirektören	7
2.2 Centrala krisledningen (CKL)	7
2.3 Staben	8
2.3.1 Stabschef	10
2.3.2 Funktionsansvarig	10
2.3.3 Servicefunktion	10
2.3.4 Kommunikation	10
2.3.5 HR	10
2.3.6 Administration	10
2.3.7 Analys och lägesbild	11
2.3.8 Helsingborgs stads stabstruktur	11
2.3.9 Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)	12
2.3.10 Inriktnings- och samordningskontakt (ISK)	13
2.3.11 POSOM	13
2.4 Aktivering och inkallning	13
2.5 Ledningsplatser	13
2.6 Samband och alternativa ledningssystem	14
2.7 Avveckling	14
2.8 Utvärdering och erfarenhetsåterföring	14

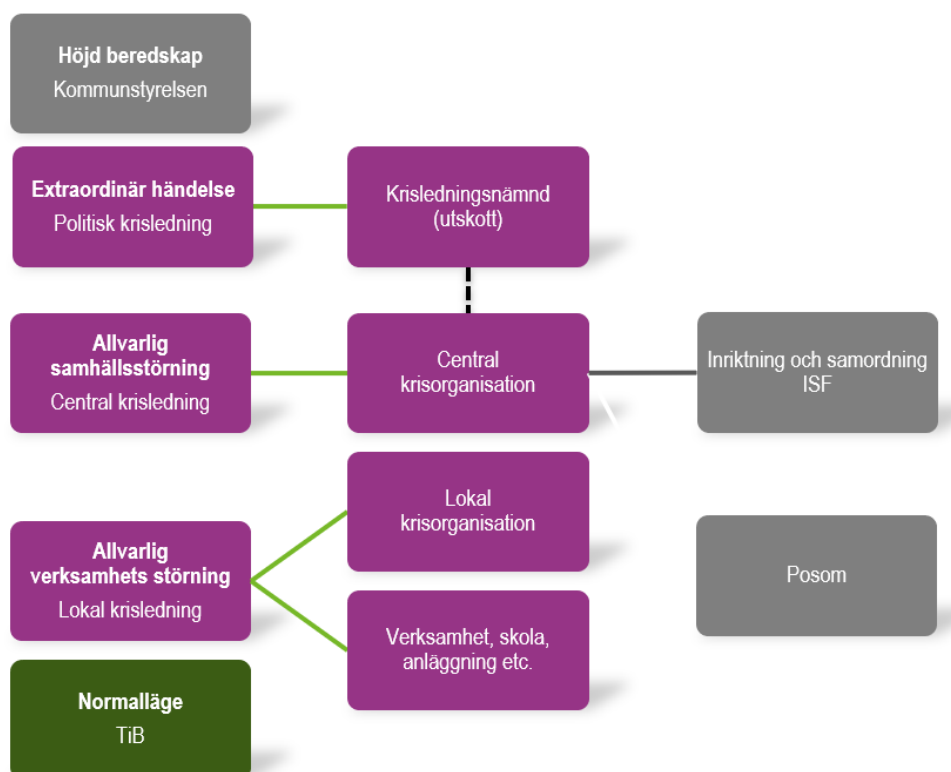

1 Helsingborgs stads krisorganisation

Helsingborgs stads krisorganisation grundar sig på de tre grundprinciperna inom svensk krishantering; ansvars-, närhets- och likhetsprincipen. Stadens krisorganisation utgår därför från stadens ordinarie organisations- och ledningsstruktur och består av en krisledningsnämnd samt krisorganisationer på central och lokal nivå.

Inom alla ledningsnivåer ska beslut om, och övergång till krisorganisation kunna ske snabbt enligt förbestämda rutiner och med tydliga roller och ansvar. För varje eskalering av en verksamhets- eller samhällsstörning aktiveras en ny krisledningsnivå i organisationen

Figur 1. Stadens krisorganisation

1.1 Kommunstyrelsen leder staden vid beslut om höjd beredskap

Vid beslut om höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledning av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

1.2 Krisledningsnämnden leder staden vid beslut om en extraordinär händelse

Krisledningsnämnden ansvarar för krisledning om staden drabbas av en extraordinär händelse. Det är ordförande för nämnden som beslutar om en samhällsstörning bedöms som extraordinär. När nämnden aktiveras ska nämndens uppgifter i första hand utföras av krisledningsutskottet (KLU).

Krisledningsnämnden eller dess utskott får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsen. Det genomförs i situationer där beslutsprocessen måste gå snabbare än den ordinarie eller då verksamheterna är så pass hårt belastade av den aktuella händelsen att centralt stöd, prioritering och ledning krävs. Krisledningsnämnden eller dess utskott anger en inriktning för stadens krishantering, beslutar om förändringar i stadens servicenivåer, omfördelar kommunens resurser etcetera.

Krisledningsnämndens och dess utskotts ansvar regleras i reglementet för krisledningsnämnden.

När händelsen medger ska nämnden besluta om att de uppgifter som krisledningsnämnden övertagit, återgår till ordinarie nämnd.

1.3 Central krisorganisation inriktar och samordnar stadens krishantering

Den centrala krisorganisationen aktiveras när en händelse bedöms som så allvarlig att inriktning och samordning¹ krävs från central nivå. Det kan handla om att skapa en samlad lägesbild över påverkan på en eller flera verksamheter och vid behov samutnyttja och prioritera resurser. Den centrala krisorganisationen tar inte automatiskt över ansvaret för hanteringen av händelsen. Ansvars-, närhets- och likhetsprincipen gäller så långt det är möjligt i syfte att bibehålla normala och likvärdiga ledningsformer.

1.4 Lokal krisorganisation i nämnd/förvaltning och bolag

Enligt principerna för krishantering ska verksamhets- och samhällsstörningar så långt det är möjligt, hanteras av den nämnd/förvaltning eller bolag som drabbas. De lokala krisorganisationerna aktiveras efter beslut av respektive förvaltnings- eller bolagschef (eller den denne utser). Respektive förvaltning och bolag ansvarar för att ha och revidera intern krisledningsplan för egen verksamhet.

¹ Samordning är att optimera nyttjandet av resurser i tid och rum så att uppsatta mål kan nås på avsett sätt, MSR 1:3 Nomenklatur

Stadsledningsförvaltningen har inte en egen lokal krisorganisation utan hanteras inom ramen för den centrala krisorganisationen.

1.5 Verksamhetens ansvar

Varje verksamhet har ett ansvar att inför och vid störning begränsa skador som kan uppstå i den egna verksamheten samt försöka behålla eller så snart som möjligt återgå till normal servicenivå och funktion.

1.6 Tjänsteperson i beredskap

Helsingborgs stad har genom avtal med Räddningstjänsten Skåne Nordväst (RSNV) en tjänsteperson i beredskap (TIB). TIB är primär länk och ingång till staden vid händelser och agerar som stadens samordnare gentemot externa aktörer. Funktionen är en beredskapsfunktion då normala verksamheten inte är tillgänglig eller vid en akut uppkommen händelse. Vid kännedom om en händelse, eller hot om en händelse som kan föranleda en störning i stadens verksamheter, har TIB som uppgift att kontakta förbestämd funktion på berörd förvaltning eller bolag. TIB ska meddelas så snart någon del av stadens krisorganisation aktiveras.

TIB ersätter inte stadens övriga jourverksamheter, såsom socialjour, VA-jour och fastighetsjour.

2 Central krisorganisation

Den centrala krisorganisationen har i uppdrag att stödja berörd förvaltning eller bolag genom att:

- leda krishanteringen
- samordna extern och intern information
- skapa en samlad lägesbild
- utarbeta förslag till åtgärder för skydd av människor, djur och miljö
- bedöma behovet av särskilda insatser för psykologiskt och socialt omhändertagande
- dokumentera och följa upp
- svara för extern samverkan

Den centrala krisorganisationen utgörs primärt av medarbetare från stadsledningsförvaltningen samt stadsdirektören.

2.1 Stadsdirektören

Stadsdirektören leder och ansvarar för den centrala krisorganisationen. Detta uppdrag innebär att *strategiskt* leda stadens krishantering. Stadsdirektör ansvarar över tid för att hålla kommunstyrelsens alternativt krisledningsnämndens ordförande informerad om aktuell händelse.

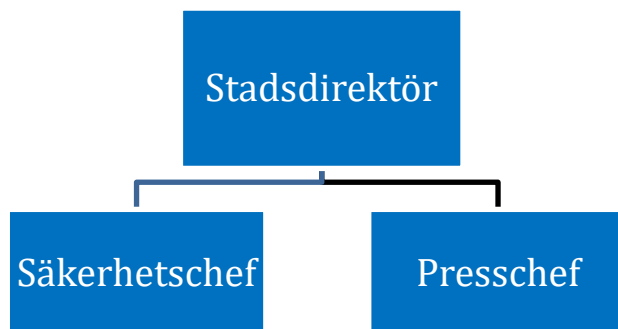
2.2 Centrala krisledningen (CKL)

CKL ska enskilt kunna hantera och fatta beslut vid mindre samhällsstörningar eller vid händelser som kräver snabb hantering och där behovet av en fullt utvecklad stabsfunktion inte finns.

CKL består av stadsdirektör, säkerhetschef och presschef. Beroende på händelsens art beslutar stadsdirektören eller dennes ersättare om ytterligare funktioner eller sakkunnig personal behövs för att hantera uppkommen händelse.

Figur 2 – Central krisledning (CKL)

2.3 Staben

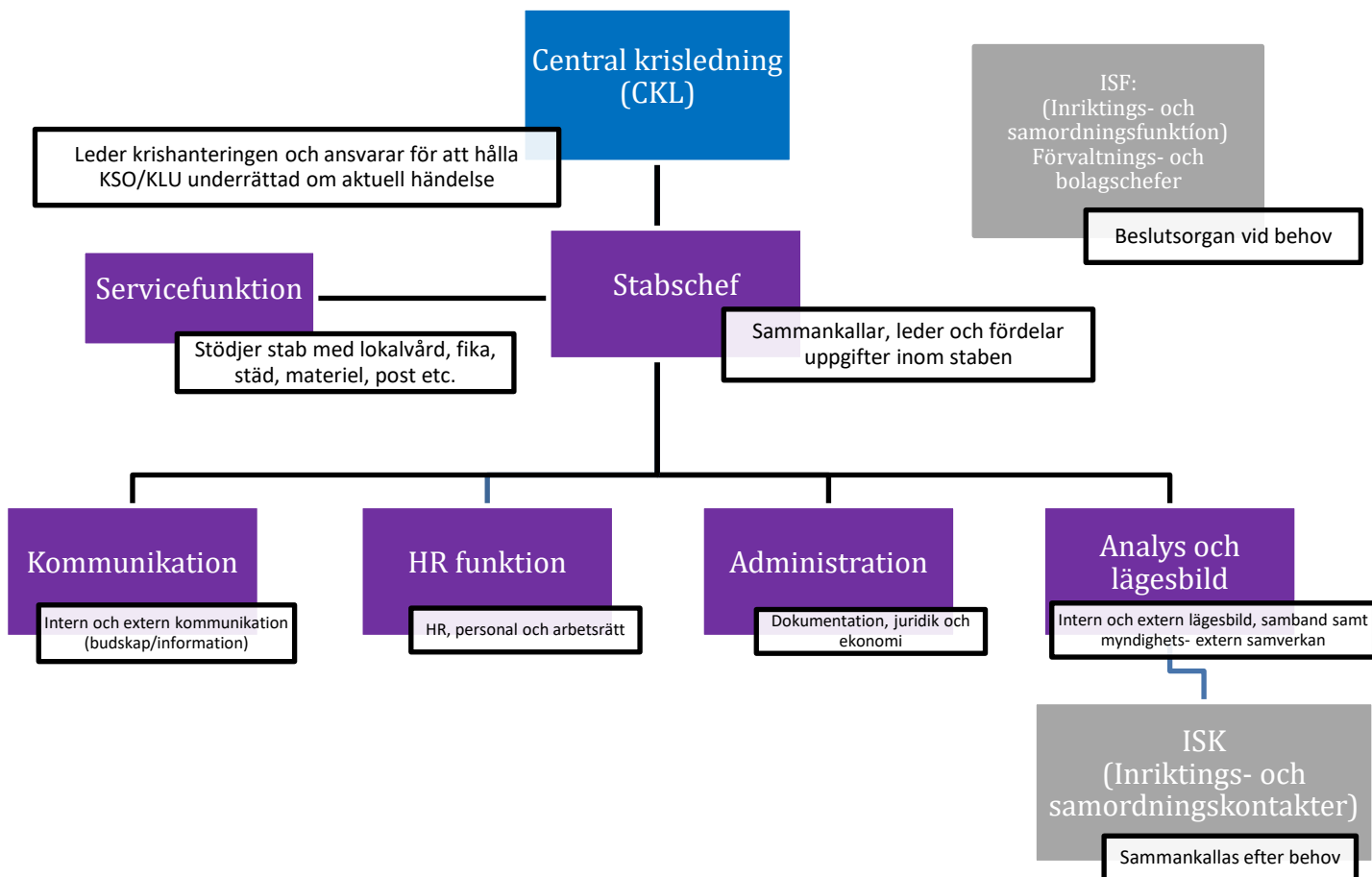
Staben aktiveras av eller på uppdrag av stadsdirektören eller dennes ersättare. Staben är den stödfunktion som aktiveras när en händelse är för omfattande för den centrala krisledningen att hantera utan stöd. Stabens främsta uppgift är att ta fram beslutsunderlag samt i övrigt stödja CKL utifrån de behov som uppstår under aktuell händelse. Denna resurs gäller även för krisledningsnämnden eller dess utskott när det är aktiverat.

Staben har en assisterande servicefunktion samt fyra huvudfunktioner; kommunikation, HR, administration samt analys och lägesbild. Beroende på samhällsstörning kan stabsstruktur och dess sammansättning, omfattning och uppdrag anpassas efter de behov som föranleds av händelsen.

Staben ska exempelvis arbeta med; analyser, lägesbilder, hantering av intern och extern kommunikation, dokumentation, samverkan² med externa parter och myndigheter. Stabens rutiner, ansvars- och rollfördelning förklaras i separata instruktioner.

² Med samverkan avses den dialog och förhandling som sker mellan stadens verksamheter och externa aktörer för att uppnå respektive verksamhets målsättningar.

Figur 3 – CKL och stabsfunktionen

2.3.1 Stabschef

Stabschef utses av- eller på uppdrag av stadsdirektören. Det ska finnas uthållighet om minst tre personer för uppdraget.

Stabschefen är sammankallande för funktionsgrupperna och sammankallar dessa efter beslut om aktivering av staben. Stabschefen leder, fördelar och samordnar arbetet inom staben utefter det uppdrag som CKL formulerat.

2.3.2 Funktionsansvarig

För varje stabsfunktion finns en funktionsansvarig som till vardags är tjänsteperson inom stadsledningsförvaltningen. Stabschefen ansvarar för att utse ansvarig för respektive funktion.

I uppdraget som funktionsansvarig ingår att säkerställa att funktionen är bemannad med ämnes- och sakkunnig personal och att dessa är utbildade och övade för uppgiften. Funktionsansvarig ansvarar för att dimensionera funktionens uthållighet i staben samt för ordinarie arbetsuppgifter. Funktionsansvarig ansvarar även för att utveckla arbetssätt, checklistor och andra resurser som stöd för arbetet inom sin funktion i samråd med stabschefen. Vid behov kan funktionen förstärkas med personal från andra förvaltningar inom staden, detta behov lyfts då med stabschefen.

2.3.3 Servicefunktion

Servicefunktionen ansvarar för att stödja och assistera staben i dess arbete med exempelvis; logistik, lokaler (lokalvård, ordinarie teknik i mötesrum), in- och ut passage, registrering av besökare, förtäring, material och posthantering med mera.

Funktionen leds av tjänsteperson från stadsledningsförvaltningens avdelning för juridik och service.

2.3.4 Kommunikation

Funktionen ska utöver ordinarie kommunikationsansvar ansvara för stadens kriskommunikation internt och externt.

Kommunikationsfunktionen leds av tjänsteperson från stadsledningsförvaltningens avdelning för kommunikation- och näringsliv.

2.3.5 HR

Funktionen ansvarar för personal- och arbetsrättsliga frågor.

Funktionen leds av en tjänsteperson från stadsledningsförvaltningens HR-avdelning.

2.3.6 Administration

Funktionen ansvarar för att föra mötesanteckningar, diarieföring och övrig dokumentation inom staben. Funktionen ansvarar även för att kompetens och förmåga inom juridik och ekonomi finns efter behov inom ramen för aktuell händelse.

Funktionen leds av en tjänsteperson från stadsledningsförvaltningens avdelning för juridik och service.

2.3.7 Analys och lägesbild

Funktionen ansvarar för att sammanställa den lokala lägesbilden för koncernen (med hjälp av ISK) och tillsammans med övriga funktioner ta fram förslag på beslut. Funktionen ansvarar även för internt samband (vid störningar på ordinarie IT och telefoni) samt samverkan med externa parter och myndigheter. Funktionen ansvarar även för att hålla Länsstyrelsen informerad vid händelser som kräver det.

Till funktionen ska stadsledningsförvaltningens avdelning för strategisk samhällsutveckling bistå med analytiker för att ta fram prognoser och analyser av aktuell händelse, med fokus på eventuella konsekvenser och utveckling av händelsen på längre sikt.

Funktionen för analys och lägesbild leds av stadsledningsförvaltningens enhet för trygghet och säkerhet.

2.3.8 Helsingborgs stads stabstruktur

Helsingborgs stads centrala krisorganisation har en behovsindelad stab med en satt grunduppställning. Stabstrukturen i staden har tagits fram och formats efter stadens behov, kompetens och erfarenheter efter hantering av händelser under de senaste 5 - 8 åren. Staden har tagit höjd för att underlätta samverkan med externa parter som använder sig av NATO:s stabsstruktur i form av en indelning och förklaring enligt tabell nedan (*se Figur 4 - Tabell över staben*).

Stabsfunktionerna kan utökas eller inaktiveras efter behov och omfattning av händelsen men figur 4 visar grunden som aktiveras och som organisationen övas i för att ha en så bred förmåga som möjligt, utan att belasta ordinarie arbetsuppgifter och verksamheter mer än nödvändigt.

Figur 4 – Tabell över staben

Deltagare	Ansvarsområde	NATO standard
Krisledning; Stadsdirektör med stöd av presschef samt säkerhetschef	Leder och samordnar krishanteringen.	-
Stabschef	Leder och samordnar stabsarbetet.	-
Servicefunktion	Stödjer och assisterar staben i dess arbete med; logistik, lokaler, lokalvård, teknik i mötesrum, in- och ut passage, registrering av besökare, förtäring, material, posthantering med mera.	4
Administrationsfunktion	Ansvarar för mötesanteckningar, dokumentation, diarieföring, samt juridik och ekonomi	8
HR funktion	Ansvarar för personal- och arbetsrättsliga frågor	1
Analys och lägesbildsfunktion	Ansvarar för att ta fram och presentera extern lägesbild och möjliga scenarion på lång sikt.	2, 3, 6, 7, 9
	Enheten för trygghet och säkerhet (TOS) ansvarar för att sammanställa intern lägesbild för koncernen. TOS ansvarar även för samband och samverkan med externa aktörer och myndigheter.	
Kommunikationsfunktion	Ansvarar för intern och extern kriskommunikation.	9
Förvaltningar och bolag	Ansvarar för att leda egen verksamhet, ta fram och presentera lägesbild för egen verksamhet samt planera för kommande åtgärder.	1-9

Figur 5 - Stabsfunktioner i NATO standard

- 1 – Personal
- 2 – Underrättelse/säkerhet
- 3 – Genomförande
- 4 – Logistik
- 5 – Planering
- 6 – Ledningssystem
- 7 – Analys/Träning
- 8 – Ekonomi
- 9 - Samverkan

2.3.9 Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Stadens ISF-funktion aktiveras tillfälligt av stadsdirektören när samordning och gemensam ledning krävs. Funktionen är det forum där stadens förvaltningar, bolag och/eller externa aktörer under aktuell händelse tar fram gemensamma inriktningar utifrån den lägesbild och förslag som staben presenterar. Funktionen är även en följd av kommunens geografiska områdesansvar. Staden (centrala krisorganisationen) ska i denna roll vara sammankallande för både interna inom koncernen samt externa

aktörer som berörs av händelsen. Staden ska därmed även stå för möteslokaler och dokumentation som möjliggör en fungerande inriktnings- och samordningsfunktion.

Deltagare i ISF-funktionen representerar egen organisation men med ett särskilt uppdrag att bidra till effektiva helhetslösningar. Det kräver att deltagare i funktionen har beslutsmandat från den egna organisationen. Det är även viktigt att deltagarna har god insikt om den egna organisationens resurser och kompetenser.

2.3.10 Inriktnings- och samordningskontakt (ISK)

Gruppen sammankallas efter behov av analys- och lägesbildsfunktionen. Aktuell händelse styr vilka kontakter som sammankallas. Inriktnings- och samordningskontakterna ska bidra till framtagandet av en gemensam lägesbild.

En lägesbild ska bland annat innehålla; information om händelsen, konsekvenser nu och på längre sikt, påverkan på allmänheten, behov av stöd och extra resurser, genomförd och kommande beslut/åtgärder som gjorts för att hantera händelsen och behov av samverkan.

ISK inom stadens förvaltningar och bolag kan initialt bestå av stadens säkerhetssamordnarnätverk men deltagare ska kallas och anpassas utefter det behov som den aktuella händelsen bär med sig.

2.3.11 POSOM

POSOM (psykiskt och socialt omhändertagande av skadade och deras anhöriga) är en resurs som aktiveras via SOS Alarm eller stadens TIB. Samtliga verksamheter inom staden kan tillkalla POSOM om behov finns. Förvaltnings- eller bolagschef ska ha godkänt förfrågan innan verksamheten kontaktar TIB för aktivering. POSOM ersätter inte övriga verksamheters planering för krisberedskap och förberedelser för psykosociala stödinsatser.

2.4 Aktivering och inkallning

Beslut att aktivera den centrala krisorganisationen görs i fallande ordning av:

1. stadsdirektör
2. Säkerhetschef
3. TiB.

Vid aktuell händelse samråder stadsdirektör med säkerhetschef, presschef och stabschef om CKL med eller utan stab ska aktiveras och vilken av stadens ledningsplatser som ska användas.

När den centrala krisorganisationen aktiveras ansvarar stabschefen för att kalla in funktionsansvariga enligt särskild inkallningsrutin. Funktionsansvariga kallar i sin tur in personal inom sin funktion och ansvarar även dom för att ha en uppdaterad inkallningsrutin.

2.5 Ledningsplatser

Helsingborgs stad har uttalade ledningsplatser där den centrala krisorganisationens primära ledningsplats är Rådhuset. Vid uppstart av krisorganisationen ska det framgå

vilken ledningsplats som ska nyttjas. Vid osäkerhet eller kommunikationsbortfall ska deltagare i krisorganisationen inställa sig i Rådhusets lokaler för vidare direktiv.

2.6 Samband och alternativa ledningssystem

Ordinarie kommunikations- och ledningssystem i form av telefoni, mejl och digitala mötesforum används av krisorganisationen så långt det är möjligt. Vid störningar på dessa system har staden redundans i form av Rakel i samtliga förvaltningar och bolag, som möjliggör intern och extern samverkan. För rutiner om när, hur och av vem Rakel ska användas finns en särskilt framtagen rutin.

Funktionen Analys och lägesbild ansvarar för att ha upprättat samband med Länsstyrelsen över tid.

Enheten för trygghet och säkerhet (TOS) ansvarar för det alternativa sambandet för och till staben. TOS ansvarar även för att publicering i WIS sker för informationsdelning och samverkan med externa aktörer och myndigheter. Sambandsansvarig på TOS ansvarar även för att samband över stadens signalskyddssystem upprätthålls.

2.7 Avveckling

Stadsdirektör beslutar i samråd med säkerhetschef, presschef och stabschef när krisorganisationen helt eller delvis ska inaktiveras och återgå till ordinarie verksamhet.

Kommunstyrelsen får, när krisledningsnämndens verksamhet som är föranledd av den extraordinära händelsen inte längre behövs, besluta att verksamheten ska upphöra. Ett sådant beslut om att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra kan även fattas av kommunfullmäktige.

En viktig erfarenhet staden gjort efter Coronapandemin är att ständigt se över vilka behov som situationen kräver. Att ha en fullt utvecklad krisorganisation tar mycket resurser i anspråk. Då funktionerna i krisorganisationerna både lokalt och centralt har betydande roller i sina ordinarie arbetsroller är det särskilt viktigt att det finns uthållighet/redundans för dessa, alternativt att de inte tas i anspråk mer än nödvändigt. Stadens inriktning är att vara lika alerta på att avaktivera funktioner, som att aktivera dem.

2.8 Utvärdering och erfarenhetsåterföring

Efter att en allvarlig samhällsstörning har hanterats ansvarar stadsledningsförvaltningens enhet för trygghet och säkerhet för analys och utvärdering.

